

Archivaris in Beersel

Op 1 februari 2002 werd **MARC BASTIJNS** (*1977) de eerste archivaris van de gemeente Beersel. Marc is Licentiaat in de Germaanse Filologie, volgde een GAS Geschiedenis en de GGS Archivistiek en Hedendaags Document-beheer. Zijn taak bestaat erin een archiefdienst uit te bouwen en het gemeentelijk archief te beheren. Als de nieuwe archiefbe-waarplaats in augustus 2002 afgewerkt zal zijn, moet het archief daar gecentraliseerd worden.

Stadsarchief Beersel
Domein Rondembos
Alsebergsteenweg 1046, 1652 Alseberg
Tel.: 02-382 08 11
Fax: 02-382 08 26
E-mail: marc.bastijns@beersel.vera.be
URL: www.beersel.be

Stadsarchivaris in Gent

Op 26 maart 2002 keurde de Gentse Gemeen-teraad de aanstelling goed van **LEEN CHARLES** tot adviseur stadsarchivaris, met ingang van 1 april 2002.

Leen studeerde geschiedenis aan de Gentse Universiteit. Zij promoveerde in 1983 tot licentiaat in de middeleeuwse geschiedenis bij prof. dr. Ludo Millis met een eindverhande-ling over *De Tempeliers in het baljuwschap Vlaanderen. Mondelinge overlevering en de vervorming van de historische realiteit*. Zij volgde de opleiding tot archivaris aan de VUB en studeerde er in 1991 af op de Inventaris van de reeks B "Briefwisseling" (1794-1921) van het modern archief van de stad Gent. Prof. dr. Juul Verhelst was haar promotor.

Leen werkt sinds 1988 in het Gentse Stadsar-chief. Zij verdiepte er zich in de liefde van de traditionele archivaris: het maken van inven-tarissen. Zij nam de stukken betreffende het onderwijs (19de eeuw-1921) en openbare werken (19de eeuw-1913) onder handen. Ze begeleidde de vorsers in de studiezaal en gaf rondleidingen in de Berg van Barm-hartigheid. Ze verzorgde de tentoonstelling 'De feestende stad' in het Museum Arnold vander Haeghen (1993) ter gelegenheid van de 150ste verjaardag van de Gentse Feesten. Samen met historicus Daniel Livois ligt zij aan de basis van de herontdekking van de Gentse methode voor systematisch huizenon-derzoek. Een eerste handleiding (1994) werd in 2001 gevolgd door *Erf, huis en mens. Huizenonderzoek in Gent*, met als medeau-teurs Daniel Livois, Marie Christine Laleman en Guido Everaert. Sinds 1995 is zij, samen met Marie Christine Laleman, verantwoor-delijk voor de jaarlijkse *Bibliografie van de Geschiedenis van Gent* (Handelingen van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheid-kunde te Gent). Ze werkt tevens mee aan de werkgroep Gemeentearchieven van de VVBAD. In 1996 verzorgde ze, met Joris De Zutter en André Capiteyn, de publicatie van het liber amicorum *Qui valet ingenio* ter ge-legenheid van de 25ste verjaardag van het stadsarchivarisschap van Johan Decavele.

Samen met Myriam vander Beken, gewezen medewerkster van de Dienst IT & GIS, zette ze het geautomatiseerde archiefbeheersysteem Dulle Griet op touw. Hierover hield zij een uit-eenzetting op de Round Table Conference van de International Council on Archives (1997) in Stockholm (Zweden). Sinds 2001 zijn deze databanken on line te consulteren op de website van de stad.

Op 1 december 1996 werd Leen belast met de leiding van het Stadsarchief. Ze legde zich toe op de samenwerking met andere diensten en initiatieven, de uitbouw van de publiekswerking en op de begeleiding van de stadsdiensten inzake ordenen, schonen, selectie en overdracht. De jaarlijkse open deur wordt stilaan een traditie, evenals het huizenonderzoek en de bestandencontrole. Sinds 2000 kan ze rekenen op de vriendenkring 't Archief. Gent on Files vzw (GOF), die de uitstraling van het Stadsarchief op alle denkbare wijzen bevordert. Voor de komende jaren staat alvast het herhuisvestingsproject De Zwarte Doos (samen met Dienst Stadsarcheologie) op de agenda, samen met de digitale ontsluiting van een aantal archiefbestanden.

Stadsarchief Gent
Abrahamstraat 13, B-9000 Gent
Tel.: 09-225 32 53 of 09-225 71 53
Fax: 09-233 11 58
E-mail: leen.charles@gent.be
URL: www.gent.be (link: gent historisch - zwarte doos)

Adjunct-bibliothecaris in Rubenianum

Sinds 1 mei 2002 is HENK VANSTAPPEN (°1964) adjunct-bibliothecaris in het Rubenianum te Antwerpen. Hij is verantwoordelijk voor de automatisering van de bibliotheekcollecties van de groep Kunstmusea (Rubenianum, Rubenshuis, Museum Smith van Gelder en Museum Mayer van den Bergh). Henk is licentiaat Geschiedenis, behaalde het graduaat bibliotheekwezen te Antwerpen en volgde de GAS-opleiding Documentatie- en Bibliotheekwetenschap (UIA). Voordien werkte hij als bibliothecaris bij de Orde van Advocaten te Antwerpen en de Vlerick Leuven Gent Management School.

Rubenianum
Kolveniersstraat 20
2000 Antwerpen
Tel.: 03-201 15 86

In Memoriam Rika De Backer

Op 5 mei 2002 overleed mev. RIKA DE BACKER-VAN OCKEN. Ze was geboren op 1 februari 1923. Onder haar ministerschap stemde het Vlaams Parlement (toen nog Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap) op 6 juni 1978 het bibliotheekdecreet.

Mevr. De Backer-Van Ocken werd in 1971 als senator gecoöpteerd. In die hoedanigheid was ze onder meer verslaggeefster van de Gemengde Commissie die het Cultuurpact opstelde. Ze was eveneens ondervoorzitter van de commissie Culturele Zaken en Cultureel Patrimonium van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en diende diverse voorstellen van decreet in over toneel, opera, culturele centra en de culturele raden.

Drie jaar later, op 25 april 1974, werd ze in de eerste regering Tindemans minister voor Nederlandse cultuur en Vlaamse aangelegenheden. Na een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap startte deze regering met een voorlopige gewestvorming en regionale ministercomités. Mevr. De Backer werd de eerste voorzitter van het ministerieel comité voor Vlaamse aangelegenheden, de voorloper van wat na de grondwetsherzieningen van de jaren 1980 en 1990, de Vlaamse regering zou worden. Mevr. De Backer bleef zes jaar lang minister van Cultuur en voorzitter tot 7 oktober 1980. Nadien was ze nog tot 21 september 1981 staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting.

Ze beëindigde haar politieke carrière in het Europees parlement waarvan ze van 1984 tot 1989 lid was en waar ze vooral op het terrein van de ontwikkelingssamenwerking actief was.

Het beleid van minister De Backer steunde op drie principes: het cultuurpact als de algemene leidraad; democratisering van cultuur door een verruiming van de inspraak en het medebeheer; de uitbouw van een sociaal-culturele infrastructuur.

Wat betreft de bibliotheeksector was de noodzaak van een nieuwe wetgeving al verschillende decennia meer dan duidelijk. Ger Schmook noteerde reeds in 1928 dat er nood was aan een nieuwe bibliotheekwet. Het zou uiteindelijk nog 50 jaar duren vooral-

eer Vlaanderen een moderne bibliotheekwet kreeg die het Vlaamse bibliotheeklandschap fundamenteel zou veranderen. De geschiedenis van het wordingsproces van het bibliotheekdecreet werd nog niet geschreven. Maar het leidt geen twijfel dat minister De Backer-Van Ocken erin geslaagd is de bezwaren die vooral in haar eigen partij bestonden, te overwinnen. Het bibliotheekdecreet werd, op een tiental onthoudingen uit haar eigen partij na, unaniem goedgekeurd. Naast het intrinsieke belang van dit decreet voor de sector, was het ook baanbrekend omdat er voor het eerst echt geopteerd werd voor een pluralistisch overheidsinitiatief. Het bibliotheekwerk werd onttrokken aan verzuiling en amateurisme en werd een opdracht voor de lokale besturen. Na enige aarzeling hebben deze lokale besturen (enkele uitzonderingen daargelaten) zich enthousiast op hun nieuwe opdracht geworpen. Op korte tijd werd de achterstand die Vlaanderen had, ingehaald. Gemeenten kregen nieuwe en ruime bibliotheekgebouwen met imposante collecties. Het bibliotheekdecreet heeft een basis gelegd waarop nu verder gebouwd kan worden.

Zelf sprak ze nog over het bibliotheekdecreet in het interviewboek van Annemie van Wincel¹: *"Er was bijvoorbeeld het bibliotheekdecreet, waarvoor ik heel veel tegenwerking heb gekregen. Zeker van collega's met sterke gemeentelijke bindingen. Zij kwamen in botsing met de pastoor en de parochie en de mensen die in de parochiale bibliotheken werkten. Die beseften onvoldoende dat ze niet meer leefbaar zouden blijven in de toekomst. Sommigen hebben nu nog geen goed woord voor het decreet over, maar bij kenners heb ik er nog altijd succes mee."*

Naar aanleiding van de discussie over een herziening van het bibliotheekdecreet werd het decreet van 1978 een van de beste genoemd die het Vlaams Parlement ooit had goedgekeurd. Een mooier compliment kan een bewindsvrouw of -man zich niet dromen.

Geert Puype
Bibliothecaris Menen
Algemeen Voorzitter VVBAD

NOOT

1. A. Van Wincel, *Keien in de Vijver*. - Kritak, 1991; p.55.